

Naturstyrelsen Vadehavet
J.nr. NST-422-01340
Ref. PJENS
Den 25. januar 2016

Sammenfattende redegørelse – Natura 2000 område N82 Randbøl Hede og Klitter i Frederikshåb Plantage

Denne sammenfattende redegørelse er udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer. Redegørelsen er udarbejdet med afsæt i miljørapporten til forslag til Natura 2000-plan, og er anvendt som beslutningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planens vedtagelse.

Redegørelsen består af en overordnet redegørelse for Natura 2000-planens miljøformål og de indsatser, der planlægges gennemført inden for området. Den endelige gennemførelse af de planlagte indsatser fastsættes i konkrete aftaler eller afgørelser, som følger op på kommunale handleplaner samt statslige drifts- og plejeplaner, hvorfor der ikke kan foretages en konkret vurdering på arealniveau i denne redegørelse.

Den gældende Natura 2000-plan gælder for de fredskovpligtige, skovbevoksede arealer frem til 2021, mens den nye Natura 2000-plan, som gælder fra 2016 til 2021 fastlægger indsatsen for de skovbevoksede arealer, der ikke er fredskovpligtige. Der sker ikke en ændring af indsatsen for disse arealer som følge af den nye plan. Indsatsen er dermed vurderet i miljørapporten for planperioden 2009-2015, og er derfor ikke vurderet på ny.

Formålet med Natura 2000-planerne og planernes miljøpåvirkning

Natura 2000-planerne har til formål at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Indsatsen gennemføres ved at iværksætte foranstaltninger, der medvirker til at sikre naturtyperne samt medvirker til, at den pleje, der er nødvendig for en række lysåbne naturtyper, gennemføres.

Som det fremgår af afsnit 1.3 i miljørapporten, vil Natura 2000 planen overordnet set have en betydelig positiv indvirkning på den biologiske mangfoldighed. Indsatsen for at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, der er omfattet af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, vil også have en positiv indflydelse på øvrige arter og naturtyper i området.

I Natura 2000-område N82, Randbøl Hede og Klitter i Frederikshåb Plantage gennemføres der en indsats for at sikre en for naturtyperne hensigtsmæssig drift og pleje. Indsatsen vil foregå på de arealer, der i forvejen er beskyttet som habitatnatur og efter naturbeskyttelseslovens § 3, og indsatsen vurderes derfor ikke som udgangspunkt at få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres

efter habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen.

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at flora, fauna og biologiske mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for naturen. Sikringen og forbedringen af naturgrundlaget giver mulighed for større naturoplevelser. Planen vil desuden øge landskabsværdien. Et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper fastholdes og udbygges.

Hvordan er miljørapporten taget i betragtning?

Sideløbende med udarbejdelsen af forslagene til Natura 2000-planerne har Naturstyrelsen foretaget en vurdering af planernes sandsynlige, væsentlige effekter på miljøet. I miljørapporten for Natura 2000-planen for Natura 2000 område nr. 82 er der foretaget vurderinger af planens indvirkning på en række miljøforhold, herunder biologisk mangfoldighed, i forhold til de lokale forhold i dette Natura 2000 område.

Det fremgår af miljørapporten, at en konkret vurdering af indsatsens påvirkning af miljøet forudsætter kendskab til, hvor indsatsen konkret gennemføres. Dette fastlægges ved opfølgningen på Natura 2000-planen i de kommende kommunale handleplaner samt i de statslige drifts- og plejeplaner.

Vurderingen af planens sandsynlige væsentlige virkninger på miljøet viste, at foruden en positiv virkning på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne vil indsatsen også have en betydning for den biologiske mangfoldighed, der ikke er direkte omfattet af udpegningsgrundlaget.

Hvordan er udtalelser, der er indkommet i høringsfasen taget i betragtning?

Forslag til Natura 2000-plan med tilhørende miljørapport for perioden 2016-2021 var i høring i perioden 19. december 2014 til 10. april 2015.

Naturstyrelsen har ikke modtaget hørings svar vedrørende miljørapporten for område nr. 82. Naturstyrelsen har udarbejdet både et generelt høringsnotat for Natura 2000-planerne og et områdespecifikt høringsnotat, hvor Naturstyrelsens bemærkninger til de indkomne hørings svar fremgår. Høringsnotatet er tilgængeligt på Naturstyrelsens hjemmeside.

Alternativer, der har indgået i miljøvurderingen

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og herved fremme den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper/arter. En sådan prioritering fremgår af planernes afsnit, der beskriver de modstridende interesser.

En målsætning om gunstig bevaringsstatus for en bestemt naturtype kan indebære en nedprioritering af en anden naturtype eller art, og det er nødvendigt at foretage et valg. Størstedelen af de meget store arealer på Randbøl Hede, der i dag er registreret som surt overdrev, er tidligere tør hede, der er tilgroet med græsser som følge af den øgede tilførsel af næringsstoffer. Dele af disse arealer målsættes som tør hede.

En del af de arealer, der er kortlagt som tidvis våd eng, er tidligere klokkelystdomineret våd hede, der nu er tilgroet med blåtop. Dele af arealet med

tidvis våd eng målsættes derfor som våd hede, der endvidere er en truet naturtype. Udvælgelsen af hvilke sure overdrev og tidvis våde enge, der skal ændres til hhv. tør og våd hede, sker så vidt muligt under hensyntagen til bevarelse af forekomster med høj artstilstand.

Våd hede (4010) og surt overdrev (6230) er overordnet set i god naturtilstand. Surt overdrev har dog moderate strukturer på næsten halvdelen af arealet, og en enkelt forekomst med moderat naturtilstand er under tilgroning med høje urter. Tør hede (4030) er i gunstig naturtilstand på ca. 2/3 af arealet, men det resterende areal har moderate strukturer og ukarakteristisk artssammensætning.

Områdets indlandsklitter (2310, 2320, 2330) er i moderat eller god naturtilstand. Den moderate naturtilstand på ca. halvdelen af arealet med indlandsklit skyldes dårlig repræsentation af karakteristiske arter såvel som tilgroning med vedplanter og udpræget dække af middelhøje urter samt randpåvirkning.

Forekomster med tidvis våd eng (6410) og hængesæk (7140) er i gunstig naturtilstand. Det gælder også for størstedelen af arealet tørvelavning (7150). Dog findes en lille forekomst med moderat naturtilstand, hvilket skyldes en ukarakteristisk artssammensætning samt spredte negative naturtypekarakteristika.

Hvis ikke planen for 2. planperiode iværksættes, er der risiko for, at den gode naturtilstand ikke fastholdes på den store andel af naturarealerne, der nu er i hensigtsmæssig drift, samt at naturtilstanden ikke vil blive forbedret på primært tør hede og indlandsklitter med en fremadrettet sikring af hensigtsmæssig drift. Manglende iværksættelse af planen vil desuden medvirke til at fastholde levesteder for ynglefugle i moderat tilstand, hvor tilstanden er vurderet som moderat på grund af tilgroning.

Overvågning af Natura 2000-planens effekt

Natura 2000-indsatsen overvåges i forhold til udpegningsgrundlaget og naturværdiernes tilstand via det nationale overvågningsprogram NOVANA, som Miljø- og Fødevareministeriet er ansvarlig for. Overvågningen vil over tid vise, om de planlagte indsatser har den forventede effekt på naturtypernes tilstand.